

ORSA KOMMUN
orsa.kommun@orsa.se

2024-04-19

1 (18)

Dnr- SI 2024:596

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Digerbergets skola i Orsa kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Digerbergets skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Digerbergets skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar ett mer systematiskt arbete utifrån vad uppföljningen visar och följer upp att beslutade utvecklingsinsatser genomförs och får önskad effekt.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att undervisningen har en tydlig struktur i alla klasser med intresseväckande inledning, tydliggörande av syfte och sammanfattande avslut.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **10 januari 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:596) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Digerbergets skola leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Rektorn följer upp kunskapsresultat och resultat kopplat till värdegrundsarbetet men arbetar i begränsad omfattning systematiskt utifrån vad kartläggningen visar

Av granskningen framkommer att rektorn kontinuerligt under läsåret följer upp kunskapsresultat i samtliga klasser och ämnen samt resultat kopplat till värdegrundsarbetet. Rektorn har flera olika metoder för att följa upp både kunskapsresultat och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Det görs genom exempelvis uppföljning av omdömen, betyg, resultat från screeningar och nationella prov, men även genom enkäter som omfattar både trygghets- och värdegrundsfrågor. Uppföljningen görs vid flera olika tillfällen varje läsår. Rektorn för också en kontinuerlig dialog med personal och elever i olika forum såsom ledningsgrupp, trygghetsteam och elevråd för att följa upp delar såsom undervisningen eller värdegrundsarbetet. Utöver detta skapar sig rektorn en bild av undervisningens genomförande och förutsättningar liksom värdegrundsarbetet genom att göra spontana klassrumsbesök. Via medarbetarsamtalen får lärarna sedan återkoppling av rektorn. Det framkommer att rektorn har en god nulägesbild och rör sig mycket ute i verksamheten och att rektorn själv även gör insatser för enskilda elever vid behov.

Granskningen visar att skolenhetens resultat analyseras vid olika tillfällen under läsåret men att analysen till viss del är begränsad. Mitt i terminen analyseras resultaten av rektorn, lärare och elevhälsan och vid termins- och läsårsslut görs analysen av rektorn och lärare. Vid läsårsslut gör lärarna en individuell analys utifrån huvudmannens fastställda frågor och lärarna träffas även gemensamt i arbetslagen för att analysera resultaten. Rektorn beskriver dock i intervju att de på skolenheten är duktiga på att kartlägga men att de behöver utveckla ett mer systematiskt arbete utifrån vad kartläggningarna visar. Även elevhälsan beskriver i intervju att de behöver bli bättre på att använda de resultat som framkommer av kartläggningarna för att utveckla verksamheten. Exempelvis vet man vilka elever som har utmaningar med läsning men behöver få in ett systematiskt arbete kring hur arbetet med eleverna ska ske. Från höstterminen 2024 kommer rektorn därför initiera ett arbete med en forskningsbaserad modell som syftar till att förebygga läs- och skrivsvårigheter. Huvudmannen har även initierat en övergripande utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet som berör både elevhälsan och skolenheterna och elevhälsan uppger i intervju att detta kommer att stödja rektorer att arbeta mer kvalitativt.

Granskningen visar att rektorn beslutar om utvecklingsåtgärder och om hur resurser ska fördelas, men följer endast delvis upp att åtgärder genomförs och får effekt. Av inskickat underlag framkommer att rektorn utifrån huvudmannens mål liksom utifrån uppföljning och analys av skolenhetens resultat har prioriterat att under läsåret 2023/2024 arbeta med att utveckla elevers läsning, att utveckla matematikundervisningen liksom höja elevers motivation. Vad gäller läsning och matematik så har rektorn organiserat för lärarbehörighet och bland annat beslutat om att tillsätta resurser i form av en extra behörig lärare på flertalet lektioner i årskurs 4 och 5 för att kunna arbeta riktat med elever i behov av det. Vidare har rektorn omorganiserat och möjliggjort kompetensutveckling, genom att en lärare på lågstadiet parallellt med deltidsarbete som speciallärare, studerar till speciallärare. Lärare uppger i intervju att rektorn diskuterar resursfördelning med lärarna och att resursfördelningen är flexibel utifrån behov.

Det framkommer dock av intervju med rektorn och lärare att skolans arbete med två av de prioriterade områdena för läsåret 2023/2024, som handlar om utveckling av matematikundervisningen liksom att höja elevers motivation, inte kommit så långt utan mer är i en uppstartsfas. Det framkommer även att en planerad åtgärd inför läsåret som innefattade omorganisering av undervisning i årskurs 4 och 5, inte har genomförts. Vidare framkommer i intervju med elevhälsan att rektorn inte tydliggjort de prioriterade områdena för dem och lärare uppger i intervju att effekter av utvecklingsinsatser inte alltid tydligt följs upp utan att uppföljning mer handlar om att insatser genomförts. Rektorn uppger dock att han följer upp effekter av åtgärder genom deltagande i arbetslagens möten samt vid mitterminsuppföljning. Rektorn har sett positiva effekter på individnivå av resursförstärkningen på lektioner i svenska och matematik.

Rektorn leder i begränsad omfattning ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn i begränsad omfattning leder ett strategiskt jämställdhetsarbete där utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Även om rektorn i sin uppföljning jämför olika resultat mellan flickor och pojkar och konstaterar eventuella skillnader som sedan diskuteras vid exempelvis mitterminsuppföljning, så ligger rektorns fokus mer på individnivå. Det framgår av Skolverkets statistik att flickorna i årskurs 6 läsåret 2022/2023 hade högre betygspoäng i alla ämnen jämfört med pojkarna. Rektorn uppger att han inte analyserat detta resultat. Insatser som görs är för en generellt ökad måluppfyllelse och det saknas specifika insatser som syftar till likvärdiga villkor för flickor och pojkar. Rektorn och lärare uppger också att de på skolan tänker mer utifrån individ. Varken lärare eller elevhälsan kan i intervju beskriva hur rektorn leder ett jämställdhetsarbete på skolan även om lärare uppger att det är

en del av likabehandlingsarbetet. Det finns inslag av jämställdhetsarbete i undervisningen och lärare ger exempel på att de väljer material och filmer på ett medvetet sätt ur ett jämställdhetsperspektiv. Arbetet sker dock mer utifrån vad enskilda lärare planerar eller fångar upp snarare än att rektorn har tagit fram en gemensam strategi för hur jämställdhetsarbetet kan tas upp i undervisningen. Rektorn följer inte heller upp hur lärare arbetar med jämställdhet i undervisningen.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan men det kollegiala lärandet ger endast delvis avtryck i verksamheten

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan. Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka genom en mötesstruktur där det finns avsatta tider varje vecka för möten i arbetslag samt månadsvisa träffar för kollegialt lärande, arbetsplatsträffar och konferenstid vid behov. Vidare finns ett trygghetsteam på skolan liksom elevhälsoteamet som leds av rektorn och som samverkar med lärare. Det framkommer även att rektorn leder vissa möten och deltar på andra och att syfte med och innehåll för samverkan är tydligt för lärare. Av intervju med rektorn och elevhälsan framgår dock att elevhälsans delaktighet i verksamheten kan vidareutvecklas och att rektorns kommunikation med elevhälsan kan tydliggöras.

Vidare visar granskningen att rektorn till viss del försäkrar sig om att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Prioriterade områden inför läsåret 2023/2024, som tidigare nämnts i beslutet och som innefattade utveckling av matematikundervisningen och elevers motivation, har inte fullt ut kommit igång. Därmed har kollegialt lärande inom prioriterade områden inte heller kunnat ge avtryck i undervisningen. Ett tidigare kollegialt lärande kring inkluderingskompetens, som avslutades våren 2023, har dock gett avtryck. Rektorn, elevhälsan och lärare uppger att de kan se effekter av arbetet exempelvis i form av mer struktur kring dag och lektion eller i form av fler verktyg för lärare att använda i bemötandet av elever och i arbetet för att skapa studiero och trygghet.

Av granskningen framkommer att skolans arbets- och förhållningssätt är kända för all personal på skolan och att nyanställda får en introduktion. Genom skolans olika mötesforum tydliggörs arbetsorganisation och delges information. Av lärarintervjun framgår att rektorn har ett kalendarium för året som tydliggör vad som ska hända och att rektorn informerar om rutiner, arbets- och förhållningssätt. Vid läsårsstart arrangeras gemensamma uppstarts dagar för skolorna i kommunen där information även delges. Lärare uppger att det är tydligt vad som gäller på skolan och att det är en liten skola med ett öppet klimat. Vid nyanställning informerar rektorn om sådant som

rutiner, regler och arbetssätt och arbetslaget introducerar vidare och stöttar i det löpande arbetet. Nya lärare får även en erfaren kollega som mentor vid behov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar ett mer systematiskt arbete utifrån vad uppföljningen visar och följer upp att beslutade utvecklingsinsatser genomförs och får önskad effekt.

Granskningen visar att rektorn följer upp verksamheten genom kartläggningar men att rektorn behöver utveckla ett mer systematiskt arbete utifrån vad kartläggningarna visar. Vidare följer rektorn inte systematiskt upp insatsernas genomförande och vilka effekter insatserna gett.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn analyserar och beslutar om vilka utvecklingsinsatser skolan ska prioritera. För att utvecklingsinsatserna ska vara relevanta bör rektorn lägga fokus på att analysera vilka bakomliggande orsaker som finns till att resultaten ser ut som de gör samt vilka behov eleverna har och utifrån vad som har identifierats i dessa orsaksanalyser fatta beslut om utvecklingsinsatser. I orsaksanalysen är det viktigt att fokusera på sådant som skolan kan påverka. Rektorn behöver redan vid planering av insatserna tydliggöra vilka effekter rektorn förväntar sig av utvecklingsinsatserna för att kunna följa upp om insatserna har gett önskad effekt. Vidare rekommenderas rektorn att särskilt beakta jämställdhetsperspektivet i arbetet.

Som ett led i att säkerställa att beslutade utvecklingsinsatser och kollegialt lärande ger avtryck i undervisningen kan rektorn se till att all den samlade kompetens som finns på skolan sprids, exempelvis genom systematisk auskultering i kollegiet och handledning av elevhälsan. Uppföljningen skulle kunna genomföras med olika metoder av rektorn eller exempelvis genom att ge funktioner ur elevhälsan ett tydligt uppdrag att genomföra strukturerade lektionsobservationer med efterföljande återkoppling till lärare. Enligt Skolverket¹ beskrivs det kollegiala lärandet ofta som en nyckelfaktor för framgångsrik skolutveckling, men förutsätter ett systematiskt kvalitetsförbättringsarbete där insatser som genomförs noggrant följs upp och

¹ [Skolutveckling genom kollegialt lärande - Skolverket](#)

utvärderas. Vidare stöd i arbetet med området finns att tillgå i Skolverkets material Planera, organisera och följa upp kollegialt lärande.²

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Eleverna stimuleras och utmanas till stor del utifrån sina behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation. Lärarna uppger i intervju att de stärker elevernas motivation genom att i undervisningen fånga deras intresse, exempelvis om rymden, eller blanda in inslag i undervisningen såsom spel och lekar. Eleverna beskriver att lärarna uppmuntrar dem genom att de exempelvis får göra en lek kopplat till undervisningen men att lärare också ger pauser och delar upp arbetet på ett sätt som är motiverande. I observationer framkommer att lärarna bekräftar och förstärker eleverna positivt genom verbal uppmuntran men även genom formativ återkoppling som leder eleverna framåt. Skolinspektionens skolenkät 2023 visar dock att elever i årskurs 5 svarar lägre än riksnitt på frågor kring stimulans, exempelvis om lärare får dem att bli intresserade av skolarbetet. Av inskickat underlag och av rektorsintervjun framkommer som tidigare nämnts att elevers motivation är ett utvecklingsområde på skolan och att det arbetet är i uppstartsfasen.

Av samtliga intervjuer framgår att lärarna har höga förväntningar på eleverna, exempelvis uppger lärare att de är tydliga med vad de förväntar sig att eleverna ska hinna med och att de förväntar sig att eleverna följer de regler som finns för att exempelvis upprätthålla studieron. Flera elever beskriver att lärare visar att de tror på att eleverna både ska hinna med och klara av olika saker.

Vidare visar granskningen att undervisningens innehåll och arbetssätt överlag är anpassat till aktuell elevgrupp. Lärarna uppger i intervju att undervisningen anpassas

² [Planera, organisera och följa upp kollegialt lärande - Skolverket](#)

för såväl elever i behov av stöd som för elever i behov av utmaningar. Exempelvis görs anpassningar i form av dags- och veckoscheman med bildstöd, arbete i mindre grupper, anpassat och nivåindelad material, digitala hjälpmedel och inlästa läromedel. Elevhälsan beskriver i intervju att de är stödjande och ger råd till lärare i arbetet med anpassningar men att det är olika hur lärare tar till sig råd och anpassar undervisningen och att detta kan vidareutvecklas. Rektorn uppger i intervju att de på skolan behöver arbeta än mer systematiskt utifrån vad kartläggning visat med läs- och skrivinlärn timer och matematiken.

Eleverna får möjlighet att reflektera kring sitt lärande och är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen

Granskningen visar att eleverna i undervisningen ges möjlighet till reflektion kring lektionsinnehåll och sin lärprocess liksom ges olika strategier för att lära. På de observerade lektionerna finns det inslag där lärare uppmuntrar eleverna till att reflektera, bland annat då lärare ställde öppna frågor kring elevers sätt att lösa tal men även kring hur eleverna upplevt lektionens upplägg. Av lärarintervjun framgår att lärare gör på olika sätt men att reflektion kring sitt eget lärande exempelvis sker i samband med lektioner, ett arbetsområde eller i samband med utvecklingssamtal. Lärare på mellanstadiet använder även en veckoutvärdering där eleverna får reflektera kring olika saker såsom om man gjort sitt bästa och vad man lärt sig. Vidare uppger lärare att de arbetar med att ge eleverna strategier för lärande, exempelvis genom att arbeta med textläsning på olika sätt men att de kanske inte medvetandegör eleverna om att de arbetar med olika lärstrategier.

Granskningen visar att eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. En metod som lärare använder sig av och som framkommer i lärarintervjun är att lärarna frågar eleverna inför arbetsområdet vad de redan vet och vad de vill lära sig. Utifrån detta gör lärare sin planering och efter arbetsområdets slutförande ställs sedan frågan till eleverna om vad de lärt sig. Av observationer och intervjuer med lärare framgår att lärare använder sig av korta utvärderingar i form av tumme upp och ned eller utträdesbiljetter under lektioner. Den typen av utvärderingar handlar om huruvida eleverna har förstått innehållet och vad de tyckte om arbetssättet på lektionen. Flera elever uppger i intervju att de kan få vara med och bestämma redovisningsform eller göra egna val inom ramen för ett område och att lärarna gör utvärderingar i form av tumme upp och ned för att exempelvis kolla av vad eleverna tyckte om lektionen. Av rektors- och lärarintervjun framkommer dock att lärarna skulle kunna göra ännu mer för att ge eleverna utökat inflytande i planering och utvärdering. Eleverna övas i demokratiska arbetsformer genom de regelbundna klass- och elevråden där eleverna får diskutera olika frågor såsom kring trygghet och studiero.

Undervisningen är till viss del strukturerad och varierad och eleverna ges ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen till viss del är strukturerad med sammanhang i genomgångar och logiskt flöde i uppgifterna men att lektionens syfte och avslut kan tydliggöras. Av intervjuer med lärare och elever liksom av Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer att lärarna ofta börjar lektionen med en förklarande genomgång där de tydliggör lektionsstrukturen på tavlan, så att eleverna förstår vad de ska göra och hur de ska arbeta. Däremot förmedlar lärarna inte lika tydligt syftet med undervisningen för eleverna på de observerade lektionerna. Lärarna uppger dock i intervju att syfte med undervisningen istället tydliggörs i samband med ett nytt arbetsområde. På några av de observerade lektionerna förekom ett sammanfattande avslut, där eleverna exempelvis fick reflektera kring vad de lärt sig medan andra lektioner avslutades mer abrupt. Av inskickat underlag framgår att lärarna arbetat kollegialt för en tydlig lektionsstruktur men det framkommer av intervjuer med lärare och rektorn att det inte finns gemensamt givna rubriker för strukturen och att det finns lärare som kan bli ännu tydligare med strukturen.

Vidare visar granskningen att eleverna till övervägande del ges en varierad undervisning. Lärare uppger i intervju att de varierar enskilt arbete, samarbete i par och grupparbete och att eleverna under en lektion får arbeta på olika sätt. Även om det är samma innehåll eleverna tränar på, såsom multiplikation, så får eleverna variation genom exempelvis en kombination av analogt och digitalt arbete. Av inskickat underlag och av intervju med rektorn framgår att variation i undervisningen är ett utvecklingsområde på skolan. Det gäller framförallt i matematik, men även samhällsorienterande och naturvetenskapliga ämnen då undervisningen kan bli alltför teoretisk och läroboksstyrd enligt rektorn. Vid tillfället för Skolinspektionens observationer består dock undervisningen till stor del av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation för eleverna, exempelvis genom stationsarbete och arbete individuellt och med andra i olika moment.

Vidare framkommer av granskningen att eleverna får ett aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. I majoriteten av de observerade lektioner framgår att eleverna får hjälp av lärarna att komma igång med sitt arbete och stöd i att genomföra arbetsuppgifter, vilket bidrar till att eleverna bibehåller fokus på skolarbetet. Elever bekräftar i intervju att de får stöd och hjälp av lärarna så att de kommer vidare i arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att undervisningen har en tydlig struktur i alla klasser med intresseväckande inledning, tydliggörande av syfte och sammanfattande avslut.

Granskningen visar att undervisningen till stora delar är strukturerad men att syfte och sammanfattande avslut kan tydliggöras av lärare. Vidare framgår att det inte finns gemensamt givna rubriker för lektionsstrukturen och att det finns lärare som kan bli ännu tydligare med strukturen.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tydliggör arbetet med gemensam lektionsstruktur och följer upp hur strukturen efterlevs liksom dess effekter. En fördel kan även vara att elevhälsan och personal med specialpedagogisk kompetens har en aktiv roll i arbetet.

Tydliga instruktioner till eleverna vid lektionsstarten, där bland annat mål och syfte framgår, kan resultera i att elever arbetar mer målmedvetet och att eleverna får förutsättningar att tillägna sig ännu mer kunskaper. Ett tydligt sammanfattande avslut av en lektion är också en viktig del för att eleverna ska få syn på sitt eget lärande och kan öka elevernas känsla av delaktighet och motivation. Det kan även ge läraren ett bra underlag för vidare planering av undervisningen. Vidare kan intresseväckande inledningar med koppling till syftet, exempelvis om aktuella händelser eller elevernas intressen, öka elevers nyfikenhet och motivation för undervisningen. Även om ett kollegialt arbete gjorts med avseende på undervisningens struktur och som också haft effekt på studieron, så kan arbetet fortsätta och fördjupas för att säkerställa ett gemensamt arbetssätt på skolan som gynnar elevers motivation och lärande. Rektorn behöver försäkra sig om att alla lärarna deltar i ovan nämnda utvecklingsarbete och att det som överenskommit implementeras i undervisningen. Som stöd i arbetet kan rektorn till exempel ta del av Skolverkets material på området.³

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

³[Så startar du lektionen - Skolverket](#) och [Så avslutar du lektionen - Skolverket](#)

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete för att skapa studiero på skolan och att åtgärder vidtas vid behov. Av inskickat underlag liksom av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framkommer att skolan arbetat på olika sätt för att skapa en god studiemiljö. Arbetet kring studiero diskuteras gemensamt i olika forum såsom arbetslag och lärlag. Lärarna på skolan har bland annat, utifrån det tidigare kollegiala lärandet om inkluderingskompetens, arbetat med att tydliggöra struktur för dagen och för lektionen. Rektorn uppger i intervju att det är avskalat i klassrummen för att minska intryck och i alla klassrum ser tavlan ungefär lika ut med dagsschema och veckoschema och lärare förklarar i intervju att de vill att det ska se lika ut så att eleverna kan känna igen sig. Vidare arbetar skolan utifrån att placeringar är viktiga för trygghet och studiero och det är lärarna som styr placeringar i klassrum men även i matsalen. I en klass där det tidigare varit bristande studiero har åtgärder vidtagits, bland annat ställdes ett grupprum i ordning för att kunna möjliggöra arbete i mindre grupp. Enligt lärare har arbetet gett effekt och studieron är nu bättre. Studiero utvärderas genom enkäter och diskuteras kontinuerligt i klasserna, både begreppet som sådant men även elevernas upplevelse av studiero. I mellanstadiet görs det bland annat genom veckoutvärderingar. Eleverna är även med och tar fram trivselregler på skolan som diskuteras exempelvis på elevrådet och trivselregler finns synliga i klassrum.

Av intervjuer med elever och lärare framkommer att studieron på skolan varierar beroende på klass, men lärare uppger ändå att studieron generellt är god. Det framgår dock av intervju med elever och elevhälsan att lärares förhållningssätt kring studiero kan skilja sig åt. Vid tillfället för Skolinspektionens observationer är det överlag en god studiero och lärare har strategier för att främja en god studiero liksom vidtar åtgärder när det behövs. Exempelvis är lärare snabba på att fånga upp elever som börjar göra annat och påminner elever som svarar rakt ut att de ska räcka upp handen.

Skolan har ett medvetet trygghetsarbete med gemensamt förhållningssätt

Av granskningen framkommer att skolan bedriver ett medvetet arbete med att säkerställa tryggheten på skolan. Skolans trygghetsteam, där rektorn och representanter för lärarna, elevhälsan och fritids ingår, träffas regelbundet och följer upp trygghetsresultat såsom kränkingsanmälningar och sätter in åtgärder och följer upp dessa. Trygghetsteamet diskuterar exempelvis, utifrån identifierade riskområden

och händelser, var rastvärdar ska befinna sig för att skapa mer trygghet för eleverna. Elevernas trygghet följs upp via en årlig enkät på våren, via elevsamtal på hösten liksom via utvecklingssamtal. Skolinspektionens enkät 2023 visar på höga resultat för eleverna i årskurs 5 vad gäller trygghet och rektorn, elevhälsa och lärare beskriver i intervju att det är en trygg skola där åtgärder vidtas vid behov. Eleverna får genom elevrådet ta del av enkätresultat och diskutera åtgärder. Som exempel uppger rektorn i intervju att det framkom i enkätsvar att busshållplatsen kändes mindre trygg och att de då pratade de tillsammans om vad skolan kunde göra. De flesta elever svarar i intervju att de känner sig trygga på skolan och alla elever svarar att de får hjälp av en vuxen om något händer. Det framkommer att incidenter ibland sker som bidrar till otrygghet men att skolan på olika sätt sätter in åtgärder såsom samtal med vårdnadshavare, arbete med elever med metoder för att hantera känslor och punktmarkering av elever vid behov.

Vidare framgår av granskningen att skolan har ett gott främjande och förebyggande trygghetsarbete. Som ett led i det främjande och förebyggande arbetet har skolan organiserade rastaktiviteter för eleverna. Det finns också flera gemensamma årskursblandade aktivitetsdagar på skolan som bidrar till att skapa gemenskap och trygghet mellan olika klasser. Lärare uppger i intervju att årskurs 6 sedan flertalet år tillbaka används som en resurs i det trygghetsskapande arbetet, genom att de får vara förebilder och bland annat ordna rastaktiviteter varje vecka. Vidare framgår av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn att personalen på skolan har ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med trygghet och att vuxna arbetar för att skapa goda relationer till eleverna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Rektorn analyserar skillnader och avvikelser i omdömen och betygssättning

Granskningen visar att rektorn följer upp, jämför och analyserar skillnader och avvikelser i omdömen och betygssättning i syfte att skapa likvärdighet. Rektorn följer upp omdömen och betyg i alla ämnen och klasser samt utifrån kön. Vid läsårsslut följer rektorn upp lärarnas bedömning genom individuella analysfrågor till lärarna som handlar om varför omdömen och betyg ser ut som de gör. Rektorn för vid behov diskussioner med lärarna utifrån vad som framkommit i analyserna i syfte att finna förklaringar till vad eventuella skillnader eller avvikelser beror på. Av intervju med rektorn framkommer att rektorn har varit osäker på vissa lärares bedömningar och har därför fört diskussioner med lärare och följt upp vilka underlag lärare har för sin bedömning. Rektorn uppger att det inte funnits några stora skillnader eller avvikelser i omdömen och betyg.

Rektorn säkerställer till stor del att lärare kvalitetssäkrar bedömningar, omdömen och betyg

Av granskningen framgår att rektorn till stor del säkerställer att lärare kvalitetssäkrar bedömningar, omdömen och betyg för att dessa ska bli likvärdiga. Av intervju med rektorn framkommer att rektorn avsätter tid i samband med utvecklingssamtal och terminsslut så att lärare har möjlighet att diskutera bedömning liksom sätta betyg och skriva framåtsyftande omdömen. Även om bedömningsfrågor inte finns med som en punkt på någon mötesagenda i övrigt, så uppger rektorn och lärarna i intervju att lärarna har tid att diskutera bedömningar på arbetslagsmöten och att de stöttar varandra. Oerfarna eller obehöriga lärare ges stöd av arbetslaget i vilket det finns erfarna, behöriga kollegor. Av intervju med såväl rektorn som lärare framgår att det finns lärare på skolan som inte har någon ämneskollega att sambedöma tillsammans med men de kan ta stöd av kollegor i arbetslaget. Rektorn uppger att i dagsläget sker inte någon organiserad sambedömning med någon annan skola. Under vårterminen kommer dock lärarna, på kommungemensamma pedagogträffar, att diskutera bedömningsfrågor och bedömning av gamla nationella prov, något som rektorn uppger är viktigt för likvärdigheten. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta att rektorn i samråd med huvudmannen ser över möjligheten för samverkan i bedömningsfrågor för alla lärare på skolan i syfte att stödja en likvärdig bedömning och höja kompetensen i bedömningsfrågor.

Vidare visar granskningen att lärare tar stöd av de nationella proven och av Skolverkets bedömningsmaterial vid bedömningar. Övriga underlag för bedömning är exempelvis screeningar, diagnoser, prov liksom elevers arbeten. Rektorn beskriver i

intervju att de nationella proven särskilt beaktas och att de sambedöms av lärarna på skolan, även av lågstadielärarna så att de ska få inblick i vad som förväntas i årskurs 6.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Sofia Granberg, utredare.

I den slutliga handläggningen av ärendet har Åsa Pleiner, utredare (föredragande) medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 19-20 mars 2024. Besöket genomfördes av utredarna Åsa Pleiner och Sofia Granberg.

Digerbergets skola är en skola med förskoleklass samt grundskola med årskurserna 1-6. Huvudman för skolan är Orsa kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök totalt 116 elever. Förskoleklassen omfattas inte av granskningen.